

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 261/08-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. júna 2008 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I č. k. 11 C 171/06-37 z 1. februára 2007 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co 96/07-45 z 28. septembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. decembra 2007 doručená sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 11 C 171/06-37 z 1. februára 2007 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 96/07-45 z 28. septembra 2007.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že označeným uznesením č. k. 11 C 171/06-37 z 1. februára 2007 okresný súd konanie o žalobe sťažovateľa o „ochranu osobnosti a nemajetkovú ujmu vyjadrenú v peniazoch“ zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku za žalobný návrh, a toto rozhodnutie bolo na základe odvolania sťažovateľa potvrdené v odvolacom konaní uznesením krajského súdu č. k. 3 Co 96/07-45 z 28. septembra 2007. Sťažovateľ v sťažnosti vyjadruje svoju nespokojnosť s uvedenými rozhodnutiami s odôvodnením, že mal byť zo zákona oslobodený od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 1 písm. i) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd Bratislava I v konaní sp. zn.: 11 C /171/2006 a Krajský súd Bratislava v konaní sp. zn.: 3 Co/96/07-45 porušili základné práva D. B. garantované čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 medzinárodného dohovoru, Krajský súd Bratislava porušil aj čl. 13 - právo na účinný opravný prostriedok medzinárodného dohovoru.

Ústavný súd Slovenskej republiky ruší uznesenie Okresného súdu Bratislava I 11 C/171/06-37 zo dňa 01. 02. 2007, a uznesenie Krajského súdu Bratislava 3 Co/96/07-45 zo dňa 28. 09. 2007 a prikazuje Okresnému súdu Bratislava I opäť konať.

Okresný súd Bratislava I a Krajský súd Bratislava sú povinní zaplatiť primerané zadosťučinenie každý vo výške 100.000.-Sk do 15 dní od doručenia Nálezu Ústavného súdu SR MUDr. D. B.

Okresný súd Bratislava I zaplatí trovy advokáta a konania do 15 dní od dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je posúdenie, či rozhodnutím okresného súdu č. k. 51 C 221/06-61 z 8. augusta 2006 a rozhodnutím krajského súdu č. k. 4 Co 430/06-74 z 27. júla 2007 bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie.

1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím okresného súdu č. k. 11 C 171/06-37 z 1. februára 2007

Ústavný súd konštatuje, že v prípade nespokojnosti s rozhodnutím okresného súdu č. k. 11 C 171/06-37 z 1. februára 2007 mal sťažovateľ možnosť domáhať sa jeho zmeny využitím účinného prostriedku nápravy (odvolania) v systéme všeobecných súdov, ktorý sťažovateľ napokon aj využil.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že proti uzneseniu okresného súdu č. k. 11 C 171/06-37 z 1. februára 2007 podal sťažovateľ 19. februára 2007 odvolanie,

pričom odvolací krajský súd odvolaním sťažovateľa napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil.

Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred iným štátnym orgánom Slovenskej republiky (vrátane všeobecných súdov).

Inými slovami, ak je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci. Zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že uznesenie okresného súdu č. k. 11 C 171/06-37 z 1. februára 2007, ktorým okresný súd zastavil konanie o žalobe sťažovateľa pre nezaplatenie súdneho poplatku, bolo preskúmané už v odvolacom konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 3 Co 96/07.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy.

2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím krajského súdu č. k. 3 Co 96/07-45 z 28. septembra 2007

Sťažovateľ namietal, že jeho právo na spravodlivé súdne konanie bolo porušené aj uznesením krajského súdu č. k. 3 Co 96/07-45 z 28. septembra 2007, ktorým krajský súd neprehodnotil rozhodnutie okresného súdu a toto potvrdil napriek skutočnosti, že sťažovateľovi nemal byť podľa jeho názoru vôbec vyrúbený súdny poplatok za žalobný návrh, pretože podľa neho konanie o jeho žalobe podlieha zákonnému oslobodeniu od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 1 písm. i) zákona o súdnych poplatkoch.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd konštatuje, že podľa § 4 ods. 1 písm. i) zákona o súdnych poplatkoch zákonnému oslobodeniu od súdnych poplatkov podlieha konanie vo veci nečinnosti orgánu verejnej správy.

Z príloh sťažnosti vyplýva, že žaloba podaná okresnému súdu 23. októbra 2006 bola žalobou „*O ochranu osobnosti a nemajetkovú ujmu vyjadrenú v peniazoch*“, pričom problematika ochrany osobnosti a s tým súvisiacich nárokov je upravená v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy je upravené v § 250t Občianskeho súdneho poriadku, pričom z ods. 1 tohto ustanovenia je zrejmé, že v tomto konaní sa žalobca domáha, aby „súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť“, t. j. účelom tohto konania nie je náhrada škody, ale nárok na zjednanie nápravy v nepružnom postupe orgánu verejnej správy.

Z uvedeného je nepochybné, že konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 11 C 171/06, ktoré sťažovateľ inicioval podaním žaloby, nie je konaním proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktoré by v zmysle § 4 ods. 1 písm. i) zákona o súdnych poplatkoch podliehalo ex lege oslobodeniu od súdnych poplatkov.

Vzhľadom na uvedené, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že ani v žalobe, ani v reakcii sťažovateľa z 22. decembra 2006 na výzvu okresného súdu z 5. decembra 2006 (vo výzve je nesprávne uvedený rok „2005“, pozn.) na zaplatenie súdneho poplatku sťažovateľ okrem svojej argumentácie odvolávajúcej sa na § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch nežiadal priznať mu oslobodenie od súdnych poplatkov a ani po vydaní zastavujúceho uznesenia okresného súdu sťažovateľ v zmysle § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch nezaplatil dodatočne súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania, ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd odobril vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu, ktorý aplikoval na daný prípad ustanovenie § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch spôsobom, ktorý je dostatočný, ústavne akceptovateľne zdôvodnený a nedá sa mu vyčítať arbitrárnosť.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 44/08).

Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Napokon ústavný súd poznamenáva, že z petitu sťažnosti síce vyplýva, že sťažovateľ v súvislosti s rozhodnutím krajského súdu č. k. 3 Co 96/07-45 z 28. septembra 2007 namieta aj porušenie práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 dohovoru, avšak z obsahu sťažnosti nevyplýva čím, resp. akým konaním sa krajský súd mal v označenom konaní dopustiť porušenia tohto práva. Sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti teda neuviedol žiaden argument na podporu jeho požiadavky vysloviť ním požadované porušenie práva zaručeného v čl. 13 dohovoru. Ústavný súd uvádza, že len tvrdenie sťažovateľa o porušení práva alebo slobody bez konkrétneho zdôvodnenia čím, resp. akým postupom malo k jeho porušeniu dôjsť, nepostačuje na to, aby ústavný súd jeho porušenie vyslovil. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a trovách konania je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (§ 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal ich priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2008